

AALTO-YLIOPISTON YLIOPPILASKUNTA
PL 69
02151 ESPOO

7.5.2010

HELSINGIN KAUPPATIETEIDEN YLIOPPILAIKEN SÄÄTIÖ
-Hallitus
Pohjoinen rautatiekatu 21 B 3. krs.
00100 HELSINKI

Helsingin kauppakorkeakoulun ylioppilaskunnan ja säätiönne välillä marraskuussa 2008 allekirjoitettuihin lahjakirjoihin perustuvien lahjoitusten pätevyys

Aalto-yliopiston ylioppilaskunta (AYY) käyttää sitä puhevaltaa, joka 31.12.2009 asti oli Helsingin kauppakorkeakoulun ylioppilaskunnalla muun ohella niihin lahjoituksiin liittyvissä asioissa, joissa lahjakirjat Helsingin kauppakorkeakoulun ylioppilaskunnan ja säätiönne välillä tehtiin marraskuussa 2008. Näillä lahjoilla Helsingin kauppakorkeakoulun ylioppilaskunta siirsi noin 45.000.000 euron arvoisen osan varallisuudestaan säätiölle.

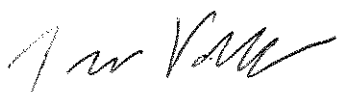
Tammikuun 1. päivästä 2010 alkaen on AYY ryhtynyt selvittämään niitä varallisuus- ja oikeussuhteita, jotka sille kuuluvat Helsingin kauppakorkeakoulun ylioppilaskunnan seuraajana.

AYY on havainnut, että marraskuussa 2009 allekirjoitettuihin lahjakirjoihin, lahjan täytäntöönpanoon liittyvään ns. escrow-säilytyssopimukseen ja lahjoitetun omaisuuden siirtämiseen säätiönne haltuun 4. päivänä tammikuuta 2010 liittyy useita hallinto- ja yksityisoikeudellisia kysymyksiä, jotka ylioppilaskunnan tulee selvittää.

Helsingin hallinto-oikeudessa on nyt vireillä seitsemän valitusta, joilla saattaa olla vaikutusta lahjoitusten pätevyteen. Näiden lisäksi myös yksityisoikeudelliselta kannalta lahjoituksia arvioitaessa törmätään kysymyksiin, joista saattaa olla seurauksena lahjoitusten pätemättömyys. Esimerkiksi AYY näkee, että lahjoituksiin on ryhdytty pääasiassa siksi, ettei lahjoituksen kohteena ollut omaisuus tulisi osaksi AYY:n varallisuutta.

AYY selvittää näkökohtia ja varaamme itsellemme oikeuden esittää kantamme lahjoituksiin selvityksen valmistuttua.

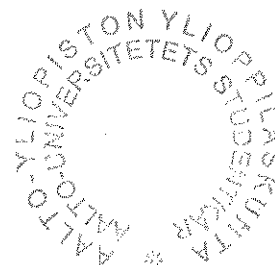
Ystävällisin terveisin,

Jussi Valtonen
hallituksen puheenjohtaja

Teemu Halme
pääsihteeri

Helsingin kauppatieteiden ylioppilaiden säätiö
Hallitus
Pohjoinen Rautatiekatu 21 B
00100 Helsinki

Asianajotoimisto
Castrén & Snellman Oy
PL 233 (Eteläesplanadi 14),
00131 Helsinki
Y-tunnus 0103602-1
Kotipaikka Helsinki

Puhelin: 020 7765 765
Faksi: 020 7765 001

www.castrén.fi

Helsinki 30.8.2010

HELSINGIN KAUPPAKORKEAKOULUN YLIOPPILASKUNNAN SÄÄTIÖLLE ANTAMAT LAHJAT

Aalto-yliopiston ylioppilaskunta (AYY) on kääntynyt asianajotoimistomme puoleen asiassa, joka liittyy niihin lahjoihin, joista Helsingin kaupparkeakoulun ylioppilaskunta (KY) on allekirjoittanut 17.11.2008 viisi (5) erillistä lahjakirjaa ja joissa lahjan saajana on Helsingin kauppatieteiden ylioppilaiden säätiö (säätiö). Liitämme tämän kirjeen oheen nuo viisi lahjakirjaa (**liitteet 1-5**).

Tämä kirje on jatkoa AYY:n teille lähettämään ja 7.5.2010 päiväämään kirjeeseen (**liite 6**), jolla ylioppilaskunta varasi itselleen oikeuden esittää kantansa mainittuihin lahjoituksiin.

AYY esittää tässä kirjeessä kantansa näistä lahjoituksista sekä odottaa säätiön esittävän oman näkemyksensä asiasta. Vastauksenne saatuaan AYY tulee kokonaisarviointiin perustuen päättämään mahdollisista jatkotoimenpiteistä.

AYY:N NÄKEMYS LAHJOITUKSISTA

Sen ohella ja riippumatta siitä, että kyseisiä lahjoituksia rasittavat useat hallinto-oikeudelliset virheet, AYY katsoo, että näitä lahjoja on pidettävä myös yksityisoikeudellisesti arvioiden pätemättöminä.

Lahjan pätemättömyys voi seurata jo siitä, että erillislainsäädäntöön perustuneen julkisoikeudellisen yhteisön, KY:n päätöksentekoa tai lahjan kohteen hallinnan luovutusta rasittaa olennainen hallinto-oikeudellinen virhe. Koska kokonaisuutta ei ole vielä kaikilta osin ratkaistu hallinto-tuomioistuimissa lopullisesti, painotumme nyt lahjoitusten pätevyyteen yksityisoikeudellisten perusteiden pohjalta.

Jotta lahja olisi pätevä, sen tulisi ensinnäkin täyttää Lahjanlupauslain asettamat vaatimukset. Lahjaa ei saa myöskään rasittaa sellainen Oikeustoimilaissa oleva

seikka, joka tekee oikeustoimesta pätemättömän. Esimerkkinä mainittakoon Oikeustoimilain 33 §:ssä oleva kunnianvastaisuus ja arvottomuus pätemättömyysperusteena. Näiden perusteiden ohella pätemättömyyden aiheuttavat myös hyvän tavan vastainen menettely lahjoituksissa, oikeudessamme omaksuttu oikeuden väärinkäytön kielto ja siihen liittyen myös ns. shikaanikielto.

Käytyämme läpi käytössämme olevan, lahjoituksiin liittyvän aineiston ja hankittuamme KY:n ja säätiönne menettelystä faktaselvitystä on ilmeistä, että KY:n menettely oli kokonaisuudessaan arvioiden niin moitittavaa, että tehtyjä lahjoituksia voidaan pitää pätemättöminä.

Ensiksikin lahjan kohteena olevan omaisuuden hallinnan siirtoa lahjan saajalle ei ole voitu hallinto-oikeudellisesti panna vielä kukaan asianmukaisesti täytäntöön. KY:ssä tehdyt, asiaan vaikuttavat päätökset eivät olleet lainvoimaisia 21.12.2009, jolloin ns. escrow-säilytyssopimus allekirjoitettiin eivätkä 29.12.2009, jolloin lahjan kohteen hallinta annettiin tämän sopimuksen perusteella Helsingin Kamari Oy:lle (Escrow-sopimus **liitteenä 7**). Helsingin hallinto-oikeudessa on edelleen vireillä hallintovalituksia, joista annettavista päätöksistä saattaa seurata, ettei täytäntöönpanoa ole toteutettu laillisesti ja omaisuus on palautettava AYY:lle, jolle KY:n lahjoituksiin liittyvät oikeudet ovat Yliopistolain voimaanpanosta annetun lain (559/2009) 8 §:n 2 momentin mukaan siirtyneet.

Toiseksi järjestelyn tavoite itsessään on hyvän tavan vastainen ja siksi lahjaan vetoaminen on kunnianvastaista ja arvotonta. Tämä varsinkin, kun ottaa huomioon yliopistolain uudistukseen kirjatun tavoitteen, että mm. KY:n omaisuus siirtyy AYY:lle kokonaisuudessaan.

Lahjajärjestelyn päätavoite oli estää, ettei AYY KY:n seuraajana tule saamaan omistukseensa ja hallintaansa lahjoitettua omaisuutta. Tämä ilmenee suoraan lahjakirjoista, joissa on mm. määrätty, että:

”Lahjoituspäätöstä tehtäessä oletuksena on ollut, että KY itsenäisenä kauppatieteen opiskelijoiden ylioppilaskuntana lakkaa olemasta yhdistyessään Teknillisen korkeakoulun ylioppilaskunnan ja Taideteollisen korkeakoulun ylioppilaskunnan kanssa uudeksi Aalto-yliopiston ylioppilaskunnaksi (Luonnos hallituksen esitykseksi Eduskunnalle uudeksi yliopistolaiksi 14.8.2008).

Jos KY ei lakkaa olemasta itsenäisenä kauppatieteen opiskelijoiden ylioppilaskuntana, purkautuu lahjoitus. Jos lahjoitus on pantu täytäntöön, palautuu Lahjoitettu omaisuus mainitussa tilanteessa KY:lle siltä osin kuin sitä ei ole käytetty säätiössä.”

(Lainaus esimerkkinä käytetystä yhdestä lahjakirjasta 17.11.2008 KY:n ja säätiön välillä)

KY on ryhtynyt laajoihin ja erittäin poikkeuksellisiin toimiin pyrkiessään estämään tai vaikeuttamaan KY:n jäsenkunnan ja AYY:n mahdollisuuksia päästä

vaikuttamaan lahjoituksiin. Itse asiassa lahjakirjoista on havaittavissa, että sekä lahjanantaja että lahjansaaja varautuivat siihen, että näitä lahjoja voidaan pitää pätemättöminä tai niihin liittyviä hallinto-oikeudellisia päätöksiä saatetaan moittia. Tähän liittyviä ehtoja on otettu lahjakirjoihin ja lahjakirjoissa on varsin poikkeuksellisesti määrätty, että lahjoitetusta omaisuudesta katetaan tietyt oikeudenkäyntikulut, joita KY tai sen puolesta toimineet henkilöt velvoitetaan.

Onkin nähtävissä, että KY piti itsekkin ilmeisenä, että lahjajärjestely ei ole oikeudellisesti arvioiden kestäväällä pohjalla.

Kolmanneksi lahjojen valmistelu KY:ssä pyrittiin pitämään salassa, mikä ilmenee suoraan useista lahjoitusten valmisteluasiakirjoista. KY julisti vastoin asiakirjojen julkisuudesta annetun lain sille antamaa oikeutta kaikki näihin lahjoituksiin liittyvät relevantit asiakirjat salassa pidettäväksi. Myöhemmin tällainen salassapitopäätös on todettu laittomaksi. Korkeimman hallinto-oikeuden 16.10.2009 antaman päätöksen (taltio 2556) sivulla 15 todetaan:

”Julkisuuslaki ei tunne mahdollisuutta julistaa asiakirjoja salaisiksi.”

KY:n edustajiston päätös itsessään osoittaakin, että lahjoitusmenettelyssä on turvaututtu laittomiin keinoihin joilla on tähdätty siihen, ettei KY:n jäsenkunta tai AYY aikanaan voisi puuttua lahjoitusten virheisiin.

Asiakirjoja ei ole salattu vain ennen lokakuun 30 päivänä 2008 KY:n edustajistossa tehtyjä lahjoituksia koskevia päätöksiä, vaan oikeudeton salaaminen on jatkunut sen jälkeenkin. AYY on keväällä 2010 havainnut, että KY:n hallintoaineistoa on tietoisesti tuhottu. Vielä vuodenvaihteessa 2009–2010 noin 2000 sähköisessä muodossa ollutta asiakirjaa päätettiin tuhota.

AYY ei voi vielä arvioida, miten paljon asiakirjoja on tuhottu kaiken kaikkiaan. Tämä tulee vaatimaan eri selvityksen.

Ylioppilaskunnalle ei ollut sopivaa tällainen salaamisenmenettely, jonka tarkoituksena on jäsenten ja AYY:n etujen loukkaaminen. Tämä salaaminen itsessään muodostaa perusteen pitää lahjoituksiin vetoamista kunnianvastaisena ja arvottomana ja järjestelyä hyvän tavan vastaisena sekä oikeuden väärinkäyttönä ja shikaanina.

Salaamisen piiriin kuului muun ohella se, että jäsenkunnalle annettiin virheellinen tieto KY:n omaisuuden nettoarvosta ja siitä kuinka suuren osan KY:n nettovaroista säätiö tulisi saamaan. Mikäli jäsenkunnalla ja hallintotuomioistuimilla, jotka käsittelivät KY:n lahjoituksiin liittyviä päätöksiä vuodelta 2008, olisi ollut oikea tieto lahjoitettujen varojen suuruudesta suhteessa KY:n nettovaroihin, ei lahjoituksia olisi voitu tässä laajuudessa tehdä. Liitämme tämän kirjeen oheen Grant Thorntonin 18.6.2010 päivämäärän eritystarkastusraportin (liite 8), jossa on otettu kantaa muun ohella lahjoitetun omaisuuden arvoon.

Neljänneksi meille on muodostunut selvä käsitys siitä, että tosiasiallisesti KY itse perusti säätiönne, vaikka sillä ei mitä ilmeisimmin olisi ollut oikeutta näin menetellä. KY lahjoitti Seniorikillalle varoja, joilla mahdollistettiin säätiön perustaminen. Heti alusta alkaen säätiönne orgaanien jäseniksi ja säätiön toimihenkilöiksi nimettiin KY:n edustajistossa, hallituksessa tai talousvaliokunnassa samaan aikaan toimineita henkilöitä.

Tämä menettely säätiön perustamisessa on osa sitä kokonaismenettelyä, jota pidämme moitittavana.

Lopuksi toteamme vielä sen jo edellä todetun tosiseikan, että samat henkilöt ovat toimineet lahjoitusasiassa niin lahjan antajan kuin lahjan saajankin puolella. Ottamatta kantaa hallinto-oikeudelliseen esteellisyyteen tässä yhteydessä, joka tapauksessa kyseessä on sellainen esteellisyytilanne, jonka olisi tullut estää lahjajärjestelyn tekeminen ja täytäntöönpano. Arvioitaessa tehtyjä lahjoituksia ja niihin liittyvää menettelyä kokonaisuudessaan, muodostaa tämä esteellisyyssnäkökohta erittäin merkittävän perusteen katsoa, että lahjoituksiin on kunnianvastaista ja arvotonta vedota, järjestely on ollut hyvän tavan vastaista ja KY on pyrkinyt oikeuden väärinkäyttöön.

Vedottaessa kunnianvastaisuuteen ja arvottomuuteen ja hyvän tavan vastaisuuteen voisi lahjan saaja eli säätiönne nauttia vilpittömän mielen suojaa. Koska säätiönne orgaanien jäsenet ja toimihenkilönne tiesivät lahjotuksiin liittyvästä KY:n päätöksenteosta ja siihen liittyvistä seikoista, ei vilpittömään mieleen vetoaminen tule kyseeseen.

LOPUKSI

Tässä kirjeessä ei ole voitu tyhjentävästi tuoda esiin kaikkia niitä tosiseikkoja tai oikeudellisia perusteita, joihin AYY:lla on perusteet vedota.

Odotan vastaustanne tähän kirjeeseen viimeistään perjantaina 17.9.2010. AYY tulee vastauksenne saatuaan arvioimaan kokonaistilannetta ja päättämään mahdollisista jatkotoimenpiteistä.

Jouko Huhtala
Asianajaja, Helsinki

Aalto-yliopiston ylioppilaskunnan valtuuttama asiamiehenä